

het voorstel van het hoofdbestuur het dagelijksch bestuur zal bestaan uit het ambtenaren-comité; uit de ambtenaren, die tegelijkertijd regeerders — in steeds sterkere mate — zullen worden.

Hiermede ben ik gekomen tot de verdediging van het voorstel door DE HAAS. Zijn redeneering is zeer eenvoudig: het werk door de Maatschappij te verrichten is zóó omvangrijk, dat de hoofdbestuurmaatregel de eenige mogelijke oplossing is! Hier-tegenover stel ik een principieel bezwaar tegen die oplossing, De maatschappelijke omstandigheden brengen de noodzakelijkheid van krachtige organisatie van de geneeskundigen mede; terwille van het gemeenschappelijk belang brengen de geneeskundigen gaarne het offer van een gedeelte hunner vrijheid, maar zij wenschen niet den weg op te gaan van vele organisaties in de arbeiderswereld, waarbij het dikwijls schijnt, dat het persoonlijk geweten vervangen wordt door een collectief geweten, dat beheerscht en geregeld wordt door bezoldigde bestuurders. Vooral in onze organisatie wenschen wij zoo democratisch mogelijk te blijven; en niet onze belangen ter behartiging overtegeven aan een mooi opgetuigde inrichting in den Haag.

Vóórdat de Maatschappij tot een dergelijke reorganisatie overgaat, moeten wij zekerheid hebben, dat een andere uitweg niet bestaat! Daarom is het plicht eerst de werking der groepsorganisaties aftewachten, die naar mijn meening de taak van het hoofdbestuur zeer verlichten zal. Al kan men niet met zekerheid in de toekomst zien en al is de mogelijkheid niet uitgesloten, dat de wettenmaakmanie nog niet spoedig uitgeraasd zal zijn; *waarschijnlijk* is het toch, dat na de invoering der Verzekeringswetten er een tijd van betrekkelijke rust zal komen. Overweging zou dus wellicht een tijdelijken maatregel verdienen, — bijv. de vorming van een commissie voor overleg met de overheid —, waardoor de taak van het hoofdbestuur in de eerste jaren zou kunnen worden verlicht.

De reorganisatie der Maatschappij is werkelijk niet noodig, ter voorkoming van eigenaardige fouten van regeeringspersonen, die verzuimen met de Maatschappij van Geneeskunst overleg te plegen bij de voorbereiding der Verzekeringswetten. Wanneer de geneeskundigen toonen, dat zij schouder aan schouder staan bij de verdediging van hun rechten en belangen, en zij dat de regeering duidelijk doen voelen, dan zal deze, misschien noodgedrongen, wel gaan inzien, dat zij rekening *moet* houden met onze organisatie. Immers: zonder de bereidwillige medewerking der geneesheeren komt van de Verzekeringswetten niets terecht!

DE HAAS doet ons nog een enkelen blik slaan op de grootsche plannen, die het hoofdbestuur heeft. Het Bureau zal ook tijd moeten hebben voor de sociale wetgeving voor wetenschappelijk werk, voor statistieken! Hierover nog een enkel woord.

In mijn vorig stuk heb ik reeds gezegd, dat m. i. de Maatschappij, tengevolge van de ongelijkheid van politiek inzicht bij de leden, ongeschikt is om als leidster en voorlichtster van de regeering optetreden bij de sociale wetgeving; ik wil er hier nog bijvoegen, dat naar mijn meening de regeering nooit de Maatschappij zal aanvaarden als onpartijdige voorlichtster, omdat de Maatschappij tegelijkertijd vakvereniging is van belanghebbenden.

De voorstanders van het voorstel hebben nog geen geluid doen hooren, waardoor wijziging gekomen is in mijn oordeel, dat het hoogst ongewenscht is tot die reorganisatie over te gaan, voordat *alle* andere middelen, — waaronder ik ook reken beperking van de taak der Maatschappij — uitgeput zijn.

Kampen, 17 Mei 1920.

J. D. C. KOCH.

EEN VERKLARING EN NOG EEN WEINIG POLEMIEK.

Van een paar zijden heb ik den wensch gehoord: ik moest met het directeurschap — het tweede voorzitterschap, als vaste betrekking — belast worden. Het komt mij noodig voor hier te herhalen, wat ik in sommige afdeelingen reeds heb gezegd: dat ik elk aanzoek in die richting zal afwijzen. Mijn praktijk is mij boven alles lief. Veel van mijn vrijen tijd staat ter beschikking van de Maatschappij. Meer niet. En meteen nu maar het kamerlidmaatschap, dat collega DE HARTOG voor mij

wenscht. Ook dat zou ik weigeren. Een politieke loopbaan trekt mij heelemaal niet aan. Had ik in de Kamer willen komen, het zou mij reeds vroeger, geloof ik, niet te moeilijk zijn geweest. Maar ik acht het kamerlidmaatschap, het lidmaatschap van een gemeenteraad eener groote stad, onvereinigbaar met een dokterspraktijk. Dat zijn twee zaken, die, naar ik meen, onmogelijk door één man goed kunnen worden gedaan.

Bovendien verwacht ik van een kamerzetel voor ons belang heel weinig. Als eenling heeft zoo'n geneeskundig kamerlid beperkten invloed, en sluit hij zich aan bij een partij dan komen andere, politieke, belangen mee in de weegschaal. Wij hebben het voorbeeld gehad. Veel meer verwacht ik van hetgeen ik in de jaren van onze Maatschappij-reorganisatie 1903—1905 bemerkte: dat kamerleden op de hoogte kwamen van onze meening in geneeskundige zaken en die meening in de afdeelingen der kamer lieten hooren.

Collega POSTHUMA doet iets wat mij niet eerlijk lijkt. Hij bestrijdt mij niet met redenen, maar tracht door waarschuwing van mijn gehoor, tegen mogelijken invloed van vorm en woordenkeus den invloed van den inhoud te knauwen. Meer vertoond. Maar schapen zijn geneesheeren niet. In Utrecht werden, evenals in zooveel afdeelingen, deugdelijke vragen gesteld. Een man als ZWAARDEMAKER opende het debat, deed dat in keurigen vorm en gaf in zakelijke critiek een gelegenheid aan volgende sprekers voor vervolg en aan mij voor een beantwoording. Ik ben overtuigd, dat ook in Utrecht, toen men „het lauwe water”, dat de heer POSTHUMA in uitwerking bespeurde, allang kwijt moet zijn geweest, de collega's over de zaken der Maatschappij heel anders zijn gaan denken.

De volgende week hoop ik den indruk, die verschillende besprekingen op mij maakten, kort weer te geven.

den Haag, 15 Mei 1920.

A. SIKKEL.

DE AFDEELING ROTTERDAM EN DE HOOFDBESTUURSVORSTELLEN.

Wanneer een groote afdeeling als Rotterdam en omstreken na uitvoerige besprekingen vrij eensgezind een besluit neemt over de aanhangige voorstellen van het hoofdbestuur, schijnt dit een zóó merkwaardig feit te zijn, dat den heer BURGER deze handelwijze „een belangwekkende bijdrage tot het vraagstuk van de psychologie der vergadering” oplevert. En de heer POSTHUMA spreekt al van den geheimzinnigen fascinerenden invloed van SIKKEL's redenaarstalent, waaronder naar het schijnt o. m. ook de afd. Rotterdam is gekomen. En wat is er eigenlijk gebeurd? Wel dit, dat na de uiteenzettingen van SIKKEL eerst met den spreker van gedachten is gewisseld, dat daarna nog eens onderling rustig de verschillende punten zijn besproken en dat toen een persoonlijke stemming is gehouden, opdat de afgevaardigde ter algemeene vergadering zou weten, hoe de meerderheid der vergadering over de aanhangige plannen dacht. De heer SIKKEL was al lang weg, toen de stemming gehouden werd. Het resultaat der besprekingen was, dat *algemeen zonder eenige uitzondering* de noodzakelijkheid van een flink toegerust bureau werd ingezien en als zetel daarvan aan den Haag boven Amsterdam de voorkeur werd gegeven; niet eenstemmig was de vergadering over de inrichting van het bureau, met name niet, of naast den secretaris-generaal nog een directeur moest worden benoemd; anderzijds werd noodzakelijk geacht, dat de bevoegdheden der verschillende functionarissen wel zeer goed moesten zijn gestipuleerd, vóórdat tot hun benoeming, enz. kon worden overgegaan. Deze besluiten werden genomen, omdat vrij algemeen hier in Rotterdam wel wordt ingezien, dat het behartigen der bijzondere belangen der geneeskundigen in onze zich langzamerhand omvormende Maatschappij ingrijpende maatregelen noodig maakt.

Persoonlijk sta ik krachtens mijn werkkring geheel buiten de engere Maatschappijbelangen, maar toch kan ik niet nalaten, aangezien naar mijn vaste overtuiging niet alleen de overheid, maar ook maatschappelijke groepen hoe langer hoe meer zich zullen moeten gaan bezighouden met vraagstukken van ziekteverzekering, ziekenhuis-